

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului declarat de către lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Parșe-Tutun”, Nicolae Bostan,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Parșe-Tutun” în proces de insolvabilitate și Vladislav Șevcenco împotriva lui Anatolie Culicov cu privire la constatarea nulității absolute a tranzacției de împăcare din 27 aprilie 2015 cu repunerea părților în poziția inițială,

împotriva deciziei din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de avocatul Victor Ciumac, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Parșe-Tutun” în proces de insolvabilitate și s-a menținut hotărârea din 18 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru

*(Dosarul nr. 2ra-636/23
NR. PIGD 2-18209789-01-2ra-27042023)*

Recursul declarat până la 01 septembrie 2023.

Temeiurile declarării recursului.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. E. Galușceac,
Curtea de Apel Chișinău, jud. I. Dutca, D. Băbălău, N. Budăi,

16 iulie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului declarat de lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Parșe-Tutun”, Nicolae Bostan

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Oxana Parfeni,

Ion Munteanu, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 05 decembrie 2018, SRL „Parșe-Tutun” și Vladislav Șevcenco au depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatolie Culicov, prin care au solicitat constatarea nulității absolute a tranzacției de împăcare din 27 aprilie 2015 cu repunerea părților în poziția inițială, constatarea nulității absolute a titlului executoriu nr. 2-416/2015 din 28 aprilie 2015, cât și documentului executoriu nr. 046-2868/15 din 15 iulie 2015.

2. În motivarea acțiunii reclamanții au invocat că la 14 noiembrie 2013, conform contractului de împrumut nr. 01, Anatolie Culicov în calitate de împrumutător a transmis, iar Vladislav Șevcenco în calitate de împrumutat, a primit mijloace bănești în sumă de 3 000 000 lei, cu termen de scadență până la 14 ianuarie 2014.

3. Conform pct. 4 al contractului de împrumut sus menționat, împrumutul a fost acordat fără gaj, dar cu fidejusiunea SRL „Parșe-Tutun”.

4. La 09 martie 2015, Anatolie Culicov s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva lui Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun”, solicitând încasarea împrumutului în sumă de 2 000 000 lei (1 000 000 lei fiind achitați în termen), dobânda de întârziere în sumă de 328 068,50 lei, penalitatea contractuală în sumă de 2 074 600 lei și prejudiciului moral în mărime de 2 000 000 lei.

5. În scopul de a elimina de comun acord litigiul care a provocat depunerea cererii de chemare în judecată, părțile au înaintat instanței de judecată tranzacția de împăcare, prin care au solicitat confirmarea acesteia și încetarea procedurii.

6. Prin încheierea din 28 aprilie 2015 a Judecătoriei Orhei, s-a confirmat tranzacția de împăcare încheiată între Anatolie Culicov și Vladislav Șevcenco, SRL „Parșe-Tutun”, conform căreia:

- Pârâții Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun”, recunosc valoarea acțiunii și pretențiile financiare înaintate de către Anatolie Culicov, în valoare de 6 402 668,50 lei și sunt de acord să o achite;

- Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun”, vor achita datoria față de Anatolie Culicov în sumă de 6 402 668,50 lei, în valută străină, care la momentul încheierii tranzacției constituie suma de 330 000 dolari SUA;

- Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun” vor achita datoria în valoare de 330 000 dolari SUA ivită față de Anatolie Culicov în șase rate prin transfer, la contul de decontare al Biroului executorului judecătoresc Vlad Zaporojan, (AGRNMD2X797) BC „Moldova Agroindbank”, filiala Ialoveni, c/c 22512198788, c/f 0961704892486), conform graficului expus în tranzacția de împăcare;

- Termenul limită de achitare a sumei datorate este 30 mai 2016;

- Șevcenco Vladislav și SRL „Parșe-Tutun”, necondiționat vor achita cheltuielile de executare executorului judecătoresc Vlad Zaporojan, calculate în baza încheierii privind încasarea cheltuielilor de executare în mărime de 3%, din suma restituită conform graficului prezentei tranzacții de împăcare;

- Achitarea cheltuielilor de executare executorului judecătoresc Vlad Zaporojan, calculate în baza încheierii privind calcularea cheltuielilor de executare, va avea loc conform graficului indicat mai sus, prin virarea sumelor de bani pe contul Biroului executorului judecătoresc Vlad Zaporojan, c/b ((AGRNMD2X797) BC „Moldova Agroindbank” SA, filiala Ialoveni, c/c 22512198788, c/f 0961704892486);

- Șevcenco Vladislav și SRL „Parșe-Tutun” v-a achita lui Anatolie Culicov o penalitate în mărime 0,1% din suma restantă conform graficului indicat mai sus, pentru fiecare zi de târăgănare a executării prezentului acord;

- După confirmarea de către instanța de judecată a prezentei tranzacții de împăcare reclamantul Anatolie Culicov v-a înainta către executorul judecătoresc cererea sa privind rechemarea tuturor măsurilor asigurătorii aplicate față de copârâții Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun”, conform încheierii Judecătoriei Orhei nr. 2-416/2015, judecător Steliana Lazari din 01 aprilie 2015 privind asigurarea acțiunii;

- La fel, Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun” v-a suporta necondiționat și cheltuielile legate de depunerea de către Anatolie Culicov a cererii de chemare în judecată în special a taxei de stat în mărime de 25 000 lei;

- În caz de neonorare a obligațiilor asumate de către pârâții Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun”, conform prevederilor prezentei tranzacții, reclamantul Anatolie Culicov este în drept de a se adresa în instanța de judecată pentru solicitarea titlului executoriu pentru înaintarea la executarea silită.

7. Procesul în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Anatolie Culicov către Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun”, privind încasarea solidară a datoriei, încasarea prejudiciului moral și cheltuielile de judecată, s-a încetat.

8. Ulterior, încălcând condițiile tranzacției de împăcare, creditorul Anatolie Culicov a solicitat eliberarea titlului executoriu cu privire la încasarea datoriei de la pârâții Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun” în mod forțat.

9. În cadrul procedurii de executare, la 15 iulie 2015, s-a semnat procesul-verbal de conciliere a părților nr. 046-2868/15, cu încetarea procedurii de executare.

10. Conform încheierii nr. 018-1421/18 din 07 august 2018, executorul judecătoresc Nicolae Nicolaescu la cererea creditorului Anatolie Culicov a intentat procedura de executare în temeiul documentului executoriu nr. 046-2868/15 din 15 iulie 2015, prin care a propus debitorilor Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun” de a executa documentul executoriu în termen de 15 zile.

11. La 12 iunie 2018, la Judecătoria Orhei, sediul Central de către Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun” s-a depus cererea de revizuire împotriva încheierii din 28 aprilie 2015 a Judecătoriei Orhei, prin care s-a confirmat tranzacția de împăcare.

12. Prin încheierea din 23 iulie 2018 a Judecătoriei Orhei, cererea de revizuire a fost strămutată spre examinare după competență Curții de Apel Chișinău.

13. La 04 septembrie 2018, Curtea de Apel Chișinău, examinând cererea de revizuire depusă de Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun” împotriva încheierii din 28 aprilie 2015 a Judecătoriei Orhei, prin care s-a confirmat tranzacția de împăcare încheiată între Anatolie Culicov, Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun” în cadrul cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de Anatolie Culicov împotriva lui Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun”, cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, Colegiul a emis încheierea de inadmisibilitate, prin care a constatat că: prin cererea de revizuire, de fapt se invocă nulitatea tranzacției de împăcare. Însă, potrivit art. 1334 alin. (1) din Codul civil, tranzacția poate fi declarată nulă pentru temeiurile generale de nulitate a actelor juridice. Astfel, Colegiul a concluzionat, că revizuenții nu sunt în drept să ceară revizuirea unei hotărâri/încheieri judecătorești emise în litigiul dat care a avut ca obiect încasarea datoriei rezultate din contractul de împrumut, dar nu nulitatea actului juridic. În opinia Colegiului, temeiurile

invocate de revizuent nu se referă la fondul acestei cauze, ci la alt obiect, adică la o altă situație de fapt pentru dezlegarea căreia legea prevede o altă modalitate.

14. Reieșind din cele expuse *supra*, consideră reclamantii că tranzacția de împăcare din 27 aprilie 2015, este lovită de nulitate absolută și au solicitat anularea acesteia.

15. La fel, titlul executoriu nr. 2-416/2015 din 28 aprilie 2015, cât și documentul executoriu nr. 046-2868/15 din 15 iulie 2015, care au fost emise ulterior în baza tranzacției de împăcare, sunt lovite de nulitate absolută și au solicitat anularea acestora.

16. Astfel, clauza de fidejusiune a fost înserată în contractul de împrumut nr. 01 din 14 noiembrie 2013. Conform prevederilor pct. 1 din contractul de împrumut, obligația de rambursare a împrumutului devine scadentă la data de 14 ianuarie 2014. Pârâtul în calitate de creditor, era obligat să intenteze acțiunea până la scurgerea termenului de un an de la scadența obligației, adică până la 14 ianuarie 2015. Instanța de judecată era obligată să refuze în confirmarea tranzacției de împăcare pe motiv că pârâtul Anatolie Culicov, cererea de chemare în judecată a depus-o la 09 martie 2015, pe când termenul de scadență a obligației garantate de fidejutor era până la 14 ianuarie 2015.

17. Prin urmare, obligațiile fidejutorului SRL „Parșe-Tutun” asumate în temeiul contractului de împrumut au încetat, pe motiv că, creditorul Anatolie Culicov, în decursul unui an de la scadența obligației garantate, nu a intentat nici o acțiune contra fidejutorului.

18. De asemenea, a menționat că, obligațiunile asumate de către fidejutorul SRL „Parșe-Tutun”, inserate în contractul de împrumut, de la început erau nule pe motiv că obligațiile fidejutorului apar odată cu încheierea contractului de fidejusiune, însă un astfel de contract nu există. Prin urmare, nerespectarea formei scrise a actului juridic atrage nulitatea lui numai în cazul în care acest efect este expres prevăzut de lege sau prin acordul părților (art. 211 alin. (2) din Codul civil), motiv pentru care tranzacția de împăcare urmează a fi declarată nulă.

19. În contextul celor relatate, consideră că încheierea unui contract de fidejusiune nu era doar necesar, ci și obligatoriu, pentru a fi stipulate toate obligațiunile pe care și le asumă fidejutorul, precum și limitele acestor obligațiuni. La fel, fidejutorul nu poate fi impus și la plata prejudiciului moral, or, această obligație nu este prevăzută de lege. Totalul din obligație, pentru care va răspunde fidejutorul se reduce la suma despăgubirilor pentru prejudiciul efectiv, venitul ratat, clauza penală, cât și dobânda de întârziere, calculată potrivit art. 619 din Codul civil.

20. Astfel, fidejutorul va răspunde doar dacă s-a angajat expres în contract, pentru: - plata unei penalități sau a unei despăgubiri globale, stabilite în contractul dintre părțile raportului principal de obligație, pentru cazul încetării contractului (prin reziliere, rezoluțiune) din vina debitorului; - pentru dobânzile, la care s-a obligat debitorul principal către creditor potrivit contractului, dacă obligația este purtătoare de dobândă.

21. În contextul celor enunțate, consideră că fidejutorul SRL „Parșe-Tutun” nu putea fi obligat la achitarea prejudiciului moral în mărime de 2 000 000 lei pe motiv că contravine prevederilor art. 1153 din Codul civil, în care o astfel de obligațiune nu este prevăzută de lege.

22. Un alt temei de nulitate este faptul că litigiilor legate de executarea obligațiunilor din contractele de împrumut încheiate între persoanele fizice, în temeiul art. 62 din Codul de procedură civilă, era necesar de a soluționa chestiunea intervenirii în calitate de copârât a soției pârâtului, respectiv, Iulia Șevcenco, întru asigurarea evitării pasibilei încălcări a drepturilor acesteia. Prin urmare, tranzacția de împăcare care se pretinde că a fost încheiată legal, nu putea fi admisă de instanță, din motiv că contravine legii și evident că, încalcă drepturile și interesele legitime a Iuliei Șevcenco, care nici nu a fost antrenată în examinarea litigiului în cauză

23. La fel, un alt temei important ce duce inevitabil la nulitatea absolută a tranzacției de împăcare este faptul că, în partea finală a tranzacției la Capitolul „Semnăturile Părților”, tranzacția este semnată doar de Vladislav Șevcenco, ca persoană fizică și pentru fidejutorul SRL „Parșe-Tutun”.

24. Conform ordinului nr. 15 din 03 aprilie 2015 emis de Directorul general al SRL „Parșe-Tutun”, Vladislav Șevcenco a fost desemnată director general interimar pentru perioada 03 aprilie 2015 – 03 mai 2015, Rodica Soltan, cu toate împuternicirile de director general.

25. Astfel, se atestă evident faptul că, persoana fizică Vladislav Șevcenco nu era în drept să semneze din numele SRL „Parșe-Tutun” tranzacția de împăcare, căreia i s-a impus obligația de achitare a sumei de 6 402 668 lei, pe motiv că la acea dată persoana împuternicită cu toate drepturile să reprezinte societatea era Rodica Soltan. Sancțiunea ce intervine în cazul în care actul juridic este încheiat cu depășirea acestor limite constă în nulitatea absolută în temeiul prevederilor art. 199 din Codul civil.

26. Ca urmare, în situația în care tranzacția de împăcare, cât și actele emise ulterior (titlul executoriu și documentul executoriu) contestate, ce au fost încheiate fără respectarea legii, instanța de judecată este în drept să invoce din oficiu nulitatea absolută, în temeiul art. 217, art. 220 alin. (1), art. 226 din Codul civil.

27. Reclamantii SRL „Parșe-Tutun”, în proces de insolabilitate și Vladislav Șevcenco au solicitat constatarea nulității absolute a tranzacției de împăcare din 27 aprilie 2015 încheiată între Vladislav Șevcenco, SRL „Parșe-Tutun” și Anatolie Culicov cu repunerea părților în poziția inițială, cât și constatarea nulității absolute a titlului executoriu nr. 2-416/2015 din 28 aprilie 2015, cât și documentul executoriu nr. 046-2868/15 din 15 iulie 2015, ce au fost emise ulterior în baza tranzacției de împăcare.

28. Ulterior, reprezentantul reclamantei SRL „Parșe-Tutun”, în proces de insolabilitate, avocatul Victor Ciumac, în cadrul ședinței de judecată a concretizat cerințele solicitând constatarea nulității absolute a tranzacției de împăcare din 27 aprilie 2015 încheiată între Vladislav Șevcenco, SRL „Parșe-Tutun” și Anatolie Culicov cu repunerea părților în poziția inițială.

29. Reclamantul Vladislav Șevcenco, prin intermediul cancelariei a depus cerere, prin care a concretizat cerințele solicitând constatarea nulității absolute a tranzacției de împăcare din 27 aprilie 2015 încheiată între Vladislav Șevcenco, SRL „Parșe-Tutun” și Anatolie Culicov cu repunerea părților în poziția inițială.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

30. Prin hotărârea din 18 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Parșe-Tutun” în proces de insolabilitate și Vladislav Șevcenco împotriva lui Anatolie Culicov cu privire la constatarea nulității absolute a tranzacției de împăcare din 27 aprilie 2015 cu repunerea părților în poziția inițială, ca fiind neîntemeiată. S-a încasat în mod solidar de la SRL „Parșe-Tutun” în proces de insolabilitate și Vladislav Șevcenco în beneficiul lui Anatolie Culicov suma de 4 000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică acordată.

31. Prin încheierea din 18 ianuarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a corectat eroarea din dispozitivului hotărârii din 18 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, pronunțată în dosarul nr. 2-3042/18, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Parșe-Tutun” în proces de insolabilitate și Vladislav Șevcenco împotriva lui Anatolie Culicov cu privire la constatarea nulității absolute a tranzacției de împăcare din 27 aprilie 2015 cu repunerea părților în poziția inițială, prin substituirea în tot textul dispozitivului hotărârii, numele reclamantului „Șevcenco Vladislav” cu numele „Șevcenco Vladislav”.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

32. La 26 noiembrie 2023, avocatul Victor Ciumac, în interesele SRL „Parșe-Tutun” în proces de insolvabilitate, a declarat apel împotriva hotărârii din 18 noiembrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei decizii, prin care acțiunea să fie admisă integral.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

33. Prin decizia din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de avocatul Victor Ciumac, în interesele SRL „Parșe-Tutun” în proces de insolvabilitate și s-a menținut hotărârea din 18 noiembrie 2021 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Parșe-Tutun” și Vladislav Șevcenco împotriva lui Anatolie Culicov cu privire la constatarea nulității absolute a tranzacției de împăcare din 27 aprilie 2015 cu repunerea părților în poziția inițială.

34. Pentru a decide astfel, instanța de apel, analizând lucrările dosarului în raport cu starea reală de fapt constatată, a conchis că prima instanță corect a elucidat și constatat circumstanțele cauzei, a verificat și apreciat obiectiv probele prezentate la materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

35. Instanța de apel a reținut că la 09 martie 2015, Anatolie Culicov a depus la Judecătoria Orhei cererea de chemare în judecată împotriva lui Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun”, prin care a solicitat încasarea solidară a datoriei în sumă de 2 000 000 lei, dobânda de întârziere în sumă de 2 074 600 lei și prejudiciul moral în sumă de 2 000 000 lei, iar în total suma de 6 402 668,50 lei, dosarul nr. 2-416/2015.

36. La 27 aprilie 2015, între Vladislav Șevcenco, SRL „Parșe-Tutun” și Anatolie Culicov, în vederea asigurării unei reglementări amiabile a litigiului pe dosarul nr. 2-415/2015, care se află pe rol la Judecătoria Orhei, referitor la încasarea datoriei de la Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun” în beneficiul lui Anatolie Culicov, a fost încheiată Tranzacție de împăcare.

37. Astfel, prin încheierea din 28 aprilie 2015 a Judecătoria Orhei, cu participarea în cadrul ședinței de judecată a lui Anatolie Culicov și părților reprezentate de avocatul SRL „Parșe-Tutun”, Victor Ceban și Vladislav Șevcenco, s-a dispus confirmarea tranzacției de împăcare.

38. Prin urmare, instanța în cadrul ședinței de judecată din 28 aprilie 2015, prin prisma art. 265 lit. d) din Codul de procedură civilă, a examinat tranzacția de împăcare încheiată între părți la 27 aprilie 2015, prin prisma

art. 60 alin. (5) din Codul de procedură civilă, explicând părților efectele confirmării tranzacției de împăcare și încetării procesului, prevăzute de art. 266 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a confirmat-o și a încetat procesul.

39. La 05 decembrie 2018, reclamantii SRL „Parșe-Tutun” în proces de insolvență și Vladislav Șevcenco au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Anatolie Culicov cu privire la constatarea nulității absolute a tranzacției de împăcare din 27 aprilie 2015 cu repunerea părților în poziția inițială, constatarea nulității absolute a titlului executoriu nr. 2-416/2015 din 28 aprilie 2015, cât și documentului executoriu nr. 046-2868/15 din 15 iulie 2015.

40. Instanța de apel reține că instanța de fond în mod just a apreciat drept neîntemeiate argumentele SRL „Parșe-Tutun” și Vladislav Șevcenco, reținând că nulitatea este sancțiunea care se aplică în cazul în care la încheierea actului juridic civil nu se respectă condițiile de valabilitate, iar după cum susține reclamanta/apelanta nu a fost respectată forma scrisă a contractului de fidejusiune. Or, potrivit contractul de împrumut din 14 noiembrie 2013, administratorul SRL „Parșe-Tutun”, Vladislav Șevcenco, în calitate de fidejutor, a semnat contractul de împrumut din 14 noiembrie 2013, încheiat între Anatolie Culicov și Vladislav Șevcenco, ca urmare clauza respectivă a fost inserată în contractul de împrumut sus menționat.

41. De asemenea, instanța de apel a constatat că sunt declarative și argumentele invocate de către SRL „Parșe-Tutun” referitor la nulitatea absolută a tranzacției de împăcare precum că, în speță tranzacția de împăcare a fost semnată doar de Vladislav Șevcenco, ca persoană fizică și pentru fidejutorul SRL „Parșe-Tutun”. Însă, din tranzacția de împăcare din 27 aprilie 2015 cu certitudine rezultă că ultima a fost semnată de către Vladislav Șevcenco, Anatolie Culicov și reprezentantul SRL „Parșe-Tutun”, ce se confirmă prin semnăturile aplicate în tranzacția de împăcare. Mai mult, faptul semnării tranzacției nu este negată de părți.

42. Astfel, motivele invocate de reclamantii nu se încadrează în prevederile art. 217, art. 220 și art. 226 din Codul civil, care ar permite anularea tranzacției de împăcare din 27 aprilie 2015, deoarece prin încheierea din 28 aprilie 2015 a Judecătorei Orhei, a fost confirmată tranzacția de împăcare încheiată între Anatolie Culicov și Vladislav Șevcenco, SRL „Parșe-Tutun”, iar potrivit art. 1333 din Codul civil, tranzacția are între părți autoritatea lucrului judecat. Prin urmare, contractul de tranzacție încheiat este opozabil părților și inclusiv instanțelor de judecată.

43. Instanța de apel a stabilit că Anatolie Culicov, SRL „Parșe-Tutun”, reprezentat de avocatul Victor Ceban și Vladislav Șevcenco au participat în cadrul ședinței de judecată la confirmarea tranzacției de împăcare din 27 aprilie 2015, prin care și-au exprimat expres voința de a încheia tranzacția de împăcare, tranzacție admisă de către instanța de judecată prin prisma principiul disponibilității părților, care permite renunțarea la acțiune în orice moment și încheierea tranzacției de împăcare.

44. În partea ce ține de pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța de apel a considerat întemeiată poziția instanței de fond, privind încasarea acestora, prin prisma prevederilor art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

45. La 31 martie 2023, lichidatorul SRL „Parșe-Tutun” în proces de insolvență, Nicolae Bostan, a declarat recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, hotărârii din 18 noiembrie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

SOLICITAREA RECURENTULUI

46. În susținerea recursului a indicat că instanța de apel a emis decizia cu încălcarea și aplicarea eronată a normelor de drept material, iar în susținerea opiniei sale a reiterat circumstanțele de fapt și de drept din cererea de apel. În drept a invocat art. 432 alin. (2) lit. a), c) din Codul de procedură civilă în redacția până la 01 septembrie 2023.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

47. Art. 434 al Codului de procedură civilă prevede următoarele:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.”

48. Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 08 decembrie 2022. Decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2022, a fost expediată SRL „Parșe-Tutun” și avocatului Liviu Croitoru, prin intermediul poștei terestre la data de 29 decembrie 2022, însă confirmarea recepționării la materialele cauzei lipsește. Astfel, recursul declarat de către lichidatorul SRL „Parșe-Tutun”,

Nicolae Bostan, la 31 martie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

49. La 15 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul oficiului poștal, a expediat în adresa lui Vladislav Șevcenco și Anatolie Culicov, recursul declarat de lichidatorul SRL „Parșe-Tutun”, Nicolae Bostan, împotriva deciziei din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului. (f.d. 176, vol. II)

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

50. Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct.1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023. Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului. Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de către lichidatorul SRL „Parșe-Tutun”, Nicolae Bostan, a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului

51. Art. 433 alin. 1, lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

52. Art. 432 alin. (2), (3), (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) reglementează că:

„ Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

53. În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților

MOTIVAREA INSTANȚEI

54. Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

55. În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

56. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

57. La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

58. Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

59. Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

60. Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

61. În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (cauza Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (cauza Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (cauza Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

62. La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (cauza Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

63. Din considerentele redată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de către lichidatorul SRL „Parșe-Tutun”, Nicolae Bostan, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

64. Din aceste motive, în conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de către lichidatorul Societății cu Răspundere Limitată „Parșe-Tutun”, Nicolae Bostan, împotriva deciziei din 08 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Munteanu